

naletel na nekega starejšega Nemca. Iz razgovora, ki se je spletel med nama na samotnem vrhu, sem zvedel, da je profesor v Berlinu in ga zanima narečje Soričanov. Prav zaradi tega je prišel v te kraje in na Ratitovec, kjer bi si težko mislil, da bom našel Berlinčana. Ko sem se z Ratitovca vračal v Sorico, me je prav to srečanje vzpodbudilo, da sem se tudi jaz pozanimal za danjarski dialekt. V Zgornjih Danjahl mi je stara žena povedala kako moli Oče naš. Bil je nemški, a tako spačen, da bi Nemeč to le malo razumel. Ugotovil sem tudi, da me predšolski otrok ni razumel, ko sem ga vprašal, ali gre po jagode; imenoval jih je piren (Beeren). Starejši ljudje še sedaj uporabljajo »danjarske« izraze in niti ne vedo, da niso slovenski, saj so po zavesti pravi Slovenci.

1 predvojna narodnoobrambna organizacija; 2 Ivan Kejžar (1871—1958), politični in družbeni delavec, ustanovitelj Slovenskega dramatičnega društva v Mariboru in Zeve jugoslovanskih železničarjev.

France Planina

O POMENU IMENA FINZGAR

Finžgar je skušal svoje ime razložiti v Letih mojega popotovanja na str. 10: »Predniki so bili doma iz Fintschgaua, kar se je pri nas spremenilo v Finžgar.«

Tako smo to ime splošno razlagali, dokler nam ni prave poti pokazal prof. dr. Alfonz Levičnik. Ta mi je v nekem pogovoru omenil, da je bral v stari listini obliko Finsinger kot Finžgarjevega prednika. To sem objavil kmalu po Levičnikovi smrti († 6. marca 1966) v Pismih bralcev v Delu 25. marca 1966.

Da je imel Levičnik prav, je kmalu nato potrdil v Delu 20. aprila 1966 Janez Kos, ki je ugotovil, da v zgodovinskih virih radovljiško-blejskega kota ne najdemo zapisanega nobenega Vintschgaueja, pač pa Finsingerje... Finžgarjevi predniki so se pisali takole: Finsinger (1557, 1601), Finschiger ali Finschinger (1748, 1801, 1825), v repertoariju zabreznških matič pa Finschigar (1790—1806), Finschiger (1850) in končno Finžgar (1868).

Sedaj je nastalo vprašanje, kako razložiti besedo Finsinger. Ali je to ime tvorjeno po kraju z imenom Finsing? In kaj to ime pomeni?

S tem vprašanjem sem se obrnil na zeta svoje svakinje dr. ing. Franca Simmerdinga, 8 München 22, Von-der-Tann-Str. 5. Ta mi je navedel več znanstvenih ustanov, na katere se lahko obrnem, med njimi tudi Staatsarchiv für Oberbayern, 8 München 22, Himbselstraße 1a. Ta mi je 29. decembra 1966 odgovoril, da po njegovem mnenju izhaja Finžgar od vasi Finsing ob reki Isar med Münchnom in Freisingom. Posebno me je zanimalo, da vas Finsing pozna že čevljar poet Hans Sachs (1494—1576). Kaj beseda pomeni, pa dopisniku ni znano. Svetuje, naj vprašam Bayer. Landesverein für Familienkunde, 8 München 15, Winzererstraße 68. Od tukaj so mi 18. februarja 1966 sporočili, da so na Bavarskem trije kraji z imenom Finsing in več osebnih imen Finsinger; etimologija jim pa ni znana.

Dr. Simmerdingu je bilo znano, da je prof. dr. Karl Finsterwalder na univerzi v Innsbrucku, Institut für deutsche Philologie, izdal knjigo Familiennamen in Tirol (Universitäts-Verlag Wagner, Innsbruck 1951). Finsterwalder mi je 19. julija 1967 razložil, da ima Finsing ob Isari ime po starogermskem ustanovitelju Funso, kar pomeni: pripravljen, in da tiči isti koren tudi v besedi Alfonz. S tem je pojasnjena tudi stara oblika Fünsing (z ü).

Pa še nekaj važnega je povedal Finsterwalder: da je Hans Sachs napisal burko Der Dieb von Fünsing. Glavno vsebino je navedel po spominu. V Fünsingu bi moral biti obešen tat. Bilo je pa ravno ob času zrelega žita in kmetje so se bali, da bodo ljudje od vseh strani pridrveli gledat obešenje in pri tem pomendrali žito. Zato so tatu izpustili in mu dali denarja in popotnico pod pogojem, da se bo po žetvi vrnil, da ga bodo obesili.

Fünsing je torej vas, kjer se dogajajo razne smešnosti, kakor npr. pri Ribničanih ali Milčinskega Butalcih. Zato je razumljivo, da so si ljudje priseljenca iz Finsinga bolj zapomnili kakor tiste, ki so prišli iz manj znanih krajev.

S tem sem zaključil iskanje pomena besede Finžgar. Dr. Simmerding mi je priporočil še knjigo: Bredenmacher, Deutsche Familiennamen. Pa te knjige nisem iskal, ker me je Finsterwalderjeva razlaga zadovoljila. Svoje iskanje sem kratko popisal zaradi tega, ker je mogoče, da bo kdaj še kdo iskal razlago nemških družinskih in krajevnih imen na ozemlju freisinških in briksenških škofov, pa mu bo morebiti kak podatek pri tem prav prišel.

Ivan Dolence